

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **V. P.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 6 lipca 2023 r.

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich, na korzyść skazanego
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie
z dnia 22 listopada 2021 r., sygn. akt V K 767/21,

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie kary łącznej grzywny i
przekazuje sprawę w tej części do ponownego rozpoznania
Sądowi Rejonowemu Szczecin - Centrum w Szczecinie.**

UZASADNIENIE

V. P. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 30 czerwca 2021 roku, w S., około godziny 02:30, na ulicy [...], znajdując się pod wpływem substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w stężeniu nie mniejszym niż 352 ng/ml, prowadził po drodze publicznej, w ruchu

lądowym, pojazd mechaniczny marki A., o numerze rejestracyjnym [...], to jest o czyn z art.178 a § 1 k.k.;

2. w dniu 30 czerwca 2021 roku, w S., około godziny 02:30, na ulicy [...], posiadał wbrew przepisom ustawy substancję psychotropową w postaci amfetaminy o łącznej wadze 0,39 gramów, to jest o czyn z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zaskarżonym wyrokiem nakazowym z dnia 22 listopada 2021 r., sygn. akt V K 767/21, Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie uznał oskarżonego w punkcie I winnym popełnienia czynu zarzucanego w pkt 1 aktu oskarżenia, to jest przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i na podstawie art. 178a § 1 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 20 złotych każda stawka. W punkcie II wyroku uznając oskarżonego winnym popełnienia czynu zarzucanego w pkt 2, to jest przestępstwa z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, na podstawie art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii Sąd meriti wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych każda stawka. Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k. k. Sąd Rejonowy połączył jednostkowe kary grzywny wymierzone oskarżonemu i orzekł karę łączną 220 stawek dziennych grzywny, po 20 złotych każda.

Ponadto wymienionym wyrokiem nakazowym w punkcie IV Sąd Rejonowy, na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny, w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat, w punkcie V wyroku Sąd, na podstawie art. 43a § 2 k. k., orzekł środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 5000 złotych, w punkcie VI wyroku orzeczono przepadek pozostałej po badaniach substancji psychotropowej, oraz w punkcie VII zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe.

Wyrok uprawomocnił się z dniem 20 stycznia 2022 r.

Kasację od tego orzeczenia na korzyść skazanego wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej i zarzucił rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest naruszenie art. 502 § 1 k.p.k., poprzez orzeczenie kary łącznej grzywny, w wymiarze 220 stawek dziennych po 20 złotych każda, w sytuacji,

gdy zgodnie z art. 502 § 1 k.p.k. wyrokiem nakazowym można orzec karę grzywny w wysokości do 200 stawek dziennych.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wymienionego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu Szczecin – Centrum w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się oczywiście zasadna, co skutkowało jej uwzględnieniem w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 502 § 1 k.p.k. wyrokiem nakazowym można orzec jedynie karę ograniczenia wolności lub grzywnę, przy czym wysokość grzywny nie może przekraczać 200 stawek dziennych albo 200.000 zł. Treść ww. przepisu w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości określa górną granicę kary grzywny, która może być orzeczenia w tym trybie. Wymierzenie kary grzywny powyżej tej granicy stanowi rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść wyroku (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 listopada 2017 r., II KK 328/17, z dnia 1 lutego 2011 r., IV KK 429/10 oraz z dnia 11 marca 2020 r., V KK 274/19 – baza orzeczeń Supremus).

Tymczasem Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie wyrokiem nakazowym wydanym w sprawie V K 767/21 skazał oskarżonego V. P. z art. 178a § 1 k.k. i z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, połączył jednostkowe kary grzywny wymierzone za te przestępstwa i orzekł karę łączną 220 stawek dziennych grzywny, po 20 złotych każda, a więc w rozmiarze przekraczającym wymiar wskazany w art. 502 § 1 k.p.k. Nie ulega zatem wątpliwości, że kształtując karę łączną grzywny na wskazanym wyżej poziomie Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisu art. 502 § 1 k.p.k. o charakterze rażącym i mającym istotny wpływ na treść wyroku. Skoro zaś istota podniesionego w kasacji zarzutu wiąże się przekroczeniem górnej granicy liczby stawek dziennych kary grzywny orzekanych w wyroku nakazowym, nie zaś z brakiem podstaw do jej orzeczenia w trybie o którym mowa w art. 502 § 1 k.p.k., to uznać należało, że zbędne było uchylenie orzeczenia Sądu Rejonowego w całości, lecz jedynie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej grzywny – jak też słusznie wnioskował Rzecznik Praw Obywatelskich i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania

(por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2022 roku, III KK 514/21, baza orzeczeń Supremus).

Rozstrzygając sprawę ponownie Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie będzie zobowiązany do wzięcia pod uwagę powyższych uwag i respektowania reguł określonych w przepisie art. 502 § 1 k.p.k. Przepis ten określa granice możliwych kar w postępowaniu szczególnym, jakim jest tryb nakazowy. Górny pułap grzywny odnosi się zarówno do kar jednostkowych, orzekanych za poszczególne przestępstwa, jak i do wymierzanej wyrokiem nakazowym majątkowej kary łącznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2021 roku, II KK 275/21, baza orzeczeń Supremus).

Z powyższych względów orzeczono jak w wyroku.

[JML]

[ms]